

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Євгенія НОВАК

“*Євгенія Новак*” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС

_____обов'язкова_____

Освітньо-професійна

програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Спеціальність Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

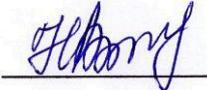
Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічний живопис» **складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»**

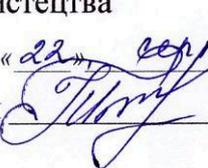
Розробник : Курик Остап Дмитрович, асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Викладач : Курик Остап Дмитрович, асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Мета освітнього компоненту: розвивати і формувати високопрофесійні якості художника образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, який повинен добре володіти теоретичними знаннями та практичними навичками роботи з натури, а також творчо переосмислювати бачене.

Завдання вивчення освітнього компоненту:

необхідним являється оволодіння різноманітними живописними матеріалами та техніками.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Академічний живопис» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як «Пластична анатомія», «Рисунок, перспектива та пластична анатомія». Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни «Живопис, кольорознавство», «Основи реставрації та копіювання творів мистецтва», «Історія сучасного мистецтва», «Композиція».

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Академічний живопис» є базою для набуття передбачених ОП компетентностей і результатів навчання, а також необхідні для відтворення здобувачем освіти проєктної частини кваліфікаційної роботи й ефективного проходження етнографічних практик.

У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен

знати: компоувати рисунок, тобто найкращим чином розташувати у форматі даного аркуша, студент повинен навчитися визначати розмір майбутнього зображення, підібрати кольорову гаму.

вміти: : визначити лінійні і об'ємні розмірні відносини предметів. Для цього він має засвоїти основні правила лінійної і повітряної перспективи, свідомо розуміти суть пропорцій, правильно визначати градації та локальний колір предметів, вплив навколишнього середовища та освітлення на зміну кольорової гами, вміло володіти різноманітними живописними техніками та матеріалами.

Компетентності та програмні результати навчання:

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності):

ІК Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності :

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2025 2026	7, 8	4. 5	135	-	100	-	-	35	-	7 іспит, 8 іспит
Заочна											

Структура освітнього компоненту IV курс 7 семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин
---	-----------------

1	денна форма						Заочна форма				
	2	у тому числі					8	у тому числі			
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд
	3	4	5	6	7		9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Натюрморт											
Тема 1. Натюрморт в інтер'єрі.			16								
Тема 2 Самостійна робота. Колаж або живописне панно.						10					
Разом за змістовим модулем 1	26		16			10					
Змістовий модуль 2. Пейзаж											
Тема 1. Архітектурний пейзаж			20								
Тема 2 Самостійна робота. Пейзаж. Архітектурні мотиви.						10					
Разом за змістовим модулем 2	30		20			10					
Змістовий модуль 3. Живопис фігури											
Тема 1. Етюд оголеної жіночої моделі в русі.			24								
Разом за змістовим модулем 3	24		24								
Усього годин	80		60			20					

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин
---	-----------------

1	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Живопис фігури												
Тема 1. Замальовки фігури людини.		10										
Тема 2. Одягнена модель. Тематична постановка.		30										
Самостійна робота: Серія творчих робіт декоративного характеру						15						
Разом за змістовим модулем 1	55		40			15						
Усього годин	55		40			15						

**Тематика практичних занять з переліком питань
IV курс 7 семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Натюрморт в інтер'єрі	16
2	Архітектурний пейзаж	20
3	Етюд оголеної жіночої моделі в русі	24
	Разом	60

**Тематика практичних занять з переліком питань
IV курс 8 семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Короткочасні етюди та замальовки фігури людини	10
2	Одягнена модель. Тематична постановка.	30
	Разом	40

IV курс 7 семестр

Змістовий модуль 1. Натюрморт

Модуль 1. Натюрморт в інтер'єрі

Склад та вимоги до постановки: натюрморт з групи предметів у відповідному середовищі (частина кімнати, фрагмент інтер'єру майстерні художника), які об'єднані між собою певним образним змістом.

Освітлення: денне, бокове.

Мета: розвивати живописне, цільне, образне бачення, відчуття органічного зв'язку предметів та середовища, вирішення плановості, стану освітлення, вміння працювати в різних техніках та манерах сучасного мистецтва, вдосконалити техніку живопису криючими фарбами.

Розмір: до 80см за більшою стороною.

Матеріал: полотно, олія.

Змістовий модуль 2. Пейзаж

Модуль 1. Архітектурний пейзаж

Склад та вимоги до постановки: архітектурні мотиви на основі місцевих об'єктів та споруд; завдання виконується методом виконання етюдів з натури, з подальшим творчим доопрацюванням в майстерні.

Освітлення: природне.

Мета: набуття основних знань та навичок виконання архітектурного пейзажу, розвиток бачення натури та кольору, створення колористики в живописному творі; образне вирішення твору.

Розмір: до 70см за більшою стороною.

Матеріал: полотно, олія.

Змістовий модуль 3. Живопис фігури

Модуль 1. Етюд оголеної жіночої моделі в русі..

Склад та вимоги до постановки: жіноча модель з виразною пластикою тіла в характерному русі на нейтральному тлі.

Освітлення: денне, бокове.

Мета: передати форму, пропорції, характер моделі; розвивати бачення натури та кольору, створення колористики в живописному творі; образне вирішення твору.

Розмір: 60x80.

Матеріал: полотно, олія

IV курс 8 семестр

Змістовий модуль 1. Живопис фігури

Модуль 1. Замальовки фігури людини.

Склад та вимоги до постановки: одягнена модель в характерному вбранні та відповідному оточуючому середовищі, які об'єднуються певною тематикою.

Освітлення: денне, бокове.

Мета: розвиток бачення натури та кольору, відтворити характер форми, рух та пропорції, розвивати цільне образне бачення, вміння розуміти особливості будови форми, її положення в просторі. Працювати в різних техніках та манерах сучасного живопису.

Розмір: А4(20х30).

Матеріал: полотно, картон, папір, олія, гуаш, акварель.

Модуль 2. Одягнена модель, тематична постановка.

Склад та вимоги до постановки: одягнена модель в характерному вбранні та оточенні, які об'єднуються певною тематикою; постановка має бути продумана за змістом, характером руху, положенням фігури.

Освітлення: денне, бокове.

Мета: створити цільну композицію; гармонійно закомпонувати фігуру на робочій площині, передати пропорційні відношення відповідно до ракурсу, передати об'єм, характер складок одягу та драперій, зв'язок фігури з середовищем, передати художній образ постановки.

Розмір: 60х80 см.

Матеріал: полотно, олія.

Завдання для самостійної роботи студентів IVкурс 7семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p style="text-align: center;">Колаж або живописне панно.</p> <p>Склад та вимоги: Колаж має чітко відповідати заданій темі, ідея повинна бути зрозумілою та логічно розкритою, усі елементи мають доповнювати один одного</p> <p>Мета: Розвиток творчого мислення та уяви. Формування навичок композиції та візуального мислення. Уміння передавати ідею або настрій за допомогою образів. Навчання поєднувати різні матеріали, кольори та фактури. Розвиток естетичного смаку</p> <p>Розмір: Формат зазвичай: А4 або А3 (уточнюється викладачем)</p> <p>Матеріал: Вирізки з журналів, газет, фото, Кольоровий папір, тканина, наклейки. Можливе використання малюнків, тексту, декоративних елементів. Для цифрового колажу: графічні редактори (Canva, Photoshop тощо)</p> <p>:</p>	10

2	<p>Пейзаж. Архітектурні мотиви.</p> <p>Склад та вимоги до постановки: архітектурні мотиви на основі місцевих об'єктів та споруд; завдання виконується методом виконання етюдів з натури, з подальшим творчим доопрацюванням в майстерні.</p> <p>Освітлення: природнє.</p> <p>Мета: набуття основних знань та навичок виконання архітектурного пейзажу, розвиток бачення натури та кольору, створення колористики в живописному творі; образне вирішення твору.</p> <p>Розмір: до 70см за більшою стороною.</p> <p>Матеріал: полотно, олія.</p>	10
	Разом	20

IV курс 8 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Серія творчих робіт декоративного характеру</p> <p>Склад та вимоги: Серія повинна складатися з 2–5 робіт(або за вимогою викладача) Усі роботи об'єднані спільною темою, стилем і кольоровою гамою Декоративний характер має бути чітко виражений</p> <p>Мета: Розвиток творчого мислення, фантазії та художнього смаку. Формування вмінь створювати декоративні композиції</p> <p>Розмір: Формат зазвичай: A4 або A3 (уточнюється викладачем)</p> <p>Матеріал: Використання однієї або кількох технік (олія, гуаш, акварель, колаж, графіка тощо)</p>	15
	Разом	15

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

результатами поточного та підсумкового контролю відповідно до вимог освітньо-професійної програми. Поточний контроль (максимум – 12 балів)

10–12 балів (високий рівень)

- Композиція продумана, цілісна, формат використано грамотно.
- Закони лінійної перспективи дотримані без помилок, простір передано переконливо.
- Конструктивна побудова точна, пропорції витримані.
- Світлотінь логічна, тональні відношення узгоджені, форма об'ємна.
- Лінія та штрих впевнені, виразні, підпорядковані формі.

- Робота охайна, завершена, виконана самостійно з елементами творчого узагальнення.

7–9 балів (достатній рівень)

- Композиція загалом правильна, але з незначними недоліками.
- Перспектива передана вірно, можливі окремі неточності.
- Конструкція форми зрозуміла, пропорції переважно дотримані.
- Світлотінь присутня, але не завжди послідовна.
- Лінія та штрих достатньо впевнені, проте місцями нерівномірні.
- Робота виконана самостійно, відповідає вимогам завдання.

4–6 балів (середній рівень)

- Композиція недостатньо продумана, формат використано частково.
- Допущені помилки у перспективній побудові.
- Порушені пропорції, конструкція форми неповна.
- Світлотінь фрагментарна, об'єм передано слабо.
- Лінія невпевнена, штрих хаотичний.
- Робота потребує доопрацювання, частково відповідає завданню.

1–3 бали (низький рівень)

- Композиційне рішення відсутнє або випадкове.
- Закони перспективи не дотримані.
- Конструкція і пропорції грубо порушені.
- Світлотінь відсутня або нелогічна.
- Лінія слабка, техніка не опанована.
- Робота незавершена, виконана формально або несамостійно.

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю.

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилення на використану літературу і джерела.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

- **словесні методи навчання** (пояснення, інструктаж, бесіда, обговорення);
- **наочні методи** (демонстрація зразків академічного рисунку, схем перспективної побудови, ілюстративного та мультимедійного матеріалу);

- **практичні методи** (аудиторні практичні заняття, виконання навчальних і творчих завдань, зазначених у програмі, самостійна робота з натури);
- **проблемно-пошукові методи** (постановка проблемних завдань, аналіз помилок, формування навичок просторового мислення);
- **дослідницькі методи** (аналіз першоджерел, вивчення класичних і сучасних зразків рисунку, експеримент з графічними матеріалами);
- **інтерактивні методи** (колективний аналіз студентських робіт, дискусії, консультації, взаємооцінювання);
- **інформаційно-комунікаційні методи** (використання комп'ютерних технологій, цифрових ресурсів, онлайн-платформ для дистанційного навчання).

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

Попередній контроль здійснюється з діагностичною метою перед вивченням нового модуля чи теми, засвоєння якого має ґрунтуватись на раніше вивченому матеріалі або на початку навчального семестру для з'ясування рівня підготовки студентів з освітнього компонента, щоб намітити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Попередній контроль може проводитись у формі контрольного зрізу на залишкові знання з обов'язковим аналізом результатів в кожній академгрупі.

Поточний контроль здійснюється у повсякденній навчальній роботі, він полягає у систематичному спостереженні викладача за навчальною діяльністю студентів на занятті і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

З навчальної дисципліни «Живопис» найоптимальнішою формою проведення поточного контролю є рубіжний перегляд практичних завдань, який проводиться після вивчення кожного змістовного модуля. Цей вид контролю пов'язаний із перевіркою рівня виконання ескізного матеріалу та проектної частини у межах змістовного модуля. Перед студентами, які не засвоїли матеріалу модуля, не виконали практичного завдання чи отримали бали на початковому рівні, ставиться вимога обов'язкового його доопрацювання; для цього їм надається необхідна допомога і визначається термін повторного рубіжного перегляду.

Студент має право на перездачу змістовного модуля, щоб отримати більшу кількість балів.

Форма контролю

Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи. Підсумковий контроль, згідно з навчальним планом у першому, третьому, п'ятому, сьомому семестрах проводиться у формі диференційованого заліку (підсумкового перегляду), у другому, четвертому, шостому та восьмому семестрах проводиться іспит у формі екзаменаційного перегляду екзаменаційною комісією (художньою радою) навчального закладу.

Оцінка, отримана студентом під час іспиту, є основною оцінкою, яка вказує на рівень підготовки студента з цієї дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «Академічний живопис» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4790>

Форма проведення – Підсумковий контроль, згідно з навчальним планом, проводиться у формі перегляду. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів. Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен - 40 балів.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамену) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Розподіл балів, які отримують студенти

IV курс 7 семестр

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3				
T1	T2	T3	T1	T2	T1	T2			
15	5		15	5	20		40	100	
Критерії до змістовного модуля №1			Критерії до змістовного модуля №2		Критерії до змістовного модуля №3			Критерії до іспиту	
Студент повинен створити живописний, образний твір, передати відчуття органічного зв'язку предметів та середовища, вирішити плановості, стан освітлення, проявити вміння працювати в різних техніках та манерах сучасного мистецтва, вдосконалити			Студент повинен виявити основні знання та навички виконання архітектурного пейзажу, розвиток бачення природи та кольору, створення колористики в живописному творі; образне вирішення твору. Самостійна робота студент проявляє набуті вміння та навички		Правильна передача форми, пропорції, характер моделі; розвинуте бачення природи та кольору, створення колористики в живописному творі.			Іспит проводиться у вигляді підсумкового перегляду де студент виставляє всі виконані протягом семестру роботи, які повинні бути відповідно оформлені та підписані.	

техніку живопису криючими фарбами. Самостійна робота проявити вміння до самостійного створення живописного панно, використовуючи набуті знання та вміння.	для створення власної композиції декоративного характеру			
---	--	--	--	--

IV курс 8 семестр

Поточне тестування та самостійна робота										Іспит	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40		
20	30	10							100		
Критерії до змістовного модуля №1				Критерії до змістовного модуля №2					Критерії до іспиту		
<p>Передати бачення природи та кольору, відтворити характер форми, рух та пропорції, розкрити цільне образне бачення, вміння розуміти особливості будови форми, її положення в просторі. Студент повинен створити цільну композицію; гармонійно закомпонувати фігуру на робочій площині, передати пропорційні відношення відповідно до ракурсу, передати об'єм, характер складок одягу та драперій, зв'язок фігури з середовищем, передати художній образ постановки. Самостійна робота: Серія творчих робіт декоративного характеру. Студент проявляє набуті вміння та навички для створення власної композиції декоративного</p>				<p>Своєчасна задача завершеного завдання, відтворення форми, пропорції, матеріальність, просторове розташування предметів; розвивати цільне образне бачення, відчуття органічного зв'язку предметів та середовища. Передача характеру форми побудови голови натурника, моделювання та передача характеру кольором. Самостійна робота: Закріплення та повторення вивченого матеріалу при зображенні автопортрета, передача</p>					<p>Іспит проводиться у вигляді підсумкового перегляду де студент виставляє всі виконані протягом семестру роботи, які повинні бути відповідно оформлені та підписані.</p>		

характеру, використовуючи набуті знання та навички.	схожості автора з зображенням.		
---	--------------------------------	--	--

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

F	незадовільно	Повна відсутність елементарних практичних навичок. Робота не відповідає вимогам. Незадовільно з обов'язковим повторним курсом.
FX	незадовільно	На рівні розпізнання виконання окремих фрагментів зображення, результат роботи не відповідає вимогам. Незадовільно з можливістю повторного складання.
E	задовільно	Низький рівень образотворчих умінь, примітивність зображення. Грубі порушення композиційного вирішення, відсутність об'єму форми, незавершеність роботи. Результат відповідає достатньому рівню якісних показників.
D	задовільно	При досить невисокому рівні образотворчої грамоти робота приваблює особистим ставленням до виконання. Частково відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики. Допущені помилки в композиційному вирішенні, побудові та моделюванні форми, передачі об'єму. Результат роботи відповідає задовільному рівню якісних показників.
C	добре	Роботі властиві добрий рівень теоретичних знань, відтворена значна кількість образотворчих властивостей постановки. Допущені незначні порушення в композиційному вирішенні та передачі

		форми в просторі. Результати роботи відповідають доброму рівню якісних показників.
В	добре	Роботі властивий добрий рівень професійних вмінь і практичних навичок. Грамотне композиційне вирішення, відповідний рівень аналітичного відтворення форми. Завершеність та узагальненість надають роботі загальну естетичну привабливість. Результат відповідає рівню добре.
А	відмінно	Робота виконана відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, на високому професійному рівні. Грамотне композиційне вирішення, побудова, вдало промодельована форма, передано матеріальність та об'єм, вдало зроблені акценти. Узагальнена та завершена робота. Присутній творчий підхід у виконанні. Художньо-образні якості в поєднанні з відповідним рівнем образотворчої грамоти відповідають відмінному результату якісних показників.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Роль академічного рисунку в професійній підготовці художника, дизайнера, митця декоративно-прикладного мистецтва.
2. Закони побудови складної композиції в академічному рисунку.
3. Поняття конструктивного рисунку та його значення на старших курсах.
4. Послідовність виконання академічного рисунку складної постановки.
5. Пропорції та їх роль у передачі форми.
6. Анатомічна побудова голови людини.
7. Анатомічна побудова фігури людини (статична та динамічна).
8. Особливості рисунку оголеної натури.
9. Передача руху та пластики людського тіла.
10. Лінія як основний засіб виразності в академічному рисунку.
11. Світлотінь як засіб формоутворення.
12. Тональні відношення та їх узгодження в рисунку.
13. Повітряна та лінійна перспектива в академічному рисунку.
14. Побудова складних предметних форм (гіпс, драпіровки, побутові об'єкти).
15. Передача фактури матеріалів (тканина, дерево, метал, гіпс).
16. Роль штриха у створенні об'єму та простору.
17. Композиційний центр і його виділення в рисунку.
18. Взаємозв'язок рисунку з живописом і скульптурою.
19. Типові помилки в академічному рисунку та способи їх усунення.
20. Значення академічного рисунку для дипломного проектування.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shlyakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf> «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6)(https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsinivannia_2020.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна:

1. **Голубець О. М.**

Основи академічного рисунку. – Львів: Світ, 2003. Класичні принципи академічного рисунку, методика навчання.

2. **Жигайло М. П.**

Рисунок. Основи навчального академічного рисунку. – Львів, 2005. Послідовність побудови форми, конструктивний аналіз.

3. **Ляшенко О. І.**
Академічний рисунок: теорія і практика. – Київ: НАОМА, 2008. Методичний посібник для студентів старших курсів.
4. **Біда Г. В.**
Методика навчання рисунку у вищій школі. – Київ: Освіта України, 2007. Дидактика та педагогічні аспекти академічного рисунку.
5. **Карась Г. В.**
Рисунок як основа образотворчої грамоти. – Івано-Франківськ, 2004. Формування просторового мислення, роль рисунку в мистецькій освіті.
6. **Сидоренко В. Д.**
Образотворче мистецтво: теорія і методика навчання. – Київ: Вища школа, 2006. Узагальнення академічних засад образотворчої підготовки.
7. **Руденко Л. А.**
Навчальний рисунок: методичні рекомендації. – Харків, 2009. Практичні рекомендації для аудиторної та самостійної роботи.
8. **Павлов П. М.**
Рисунок і композиція у системі художньої освіти. – Київ, 2010. Взаємозв'язок композиції та академічного рисунку.
9. **Даниленко В. Я.**
Основи образотворчої грамоти. – Київ: Либідь, 2002. Базові закони форми, пропорцій, світлотіні.
10. **Ковальчук О. М.**
Академічний рисунок фігури людини. – Львів, 2011. Орієнтовано на старші курси, роботу з натурою.

Додаткова:

1. **Бєляєва О. М.**
Теорія світлотіні в образотворчому мистецтві. – Харків, 2009. Поглиблення знань зі світлотіньової моделі.
2. **Ковальчук Л. П.**
Рисунок у системі художньо-проектної підготовки. – Київ, 2010. Корисно для студентів декоративно-прикладного напрямку.
3. **Збірники наукових праць НАОМА**
Проблеми образотворчого та декоративного мистецтва (2000–2015 рр.). Актуальні дослідження з методики та теорії рисунку.
4. **Вісник Львівської національної академії мистецтв**
(випуски 2003–2015 рр.). Аналітичні статті з академічної школи рисунку.
5. **Методичні рекомендації кафедр декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва ЗВО України ЧНУ ім. Ю. Федьковича, ЛНАМ, ХДАДМ**

Інформаційні ресурси

1. **Львівська національна академія мистецтв (ЛНАМ)**
(публікації з академічної школи рисунку).
2. **Харківська державна академія дизайну і мистецтв (ХДАДМ)**
(методичні матеріали з рисунку та пластичної анатомії).
3. **Цифрові колекції музеїв України**
(зразки академічного рисунку, аналіз художніх практик).
4. **Електронні освітні платформи закладів мистецької освіти України**
(відкриті навчальні та візуальні матеріали).
5. **Онлайн-архіви та віртуальні виставки сучасного українського мистецтва**
(контекст розвитку академічної традиції).

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlen-nia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetsko-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.